Základy operačných systémov

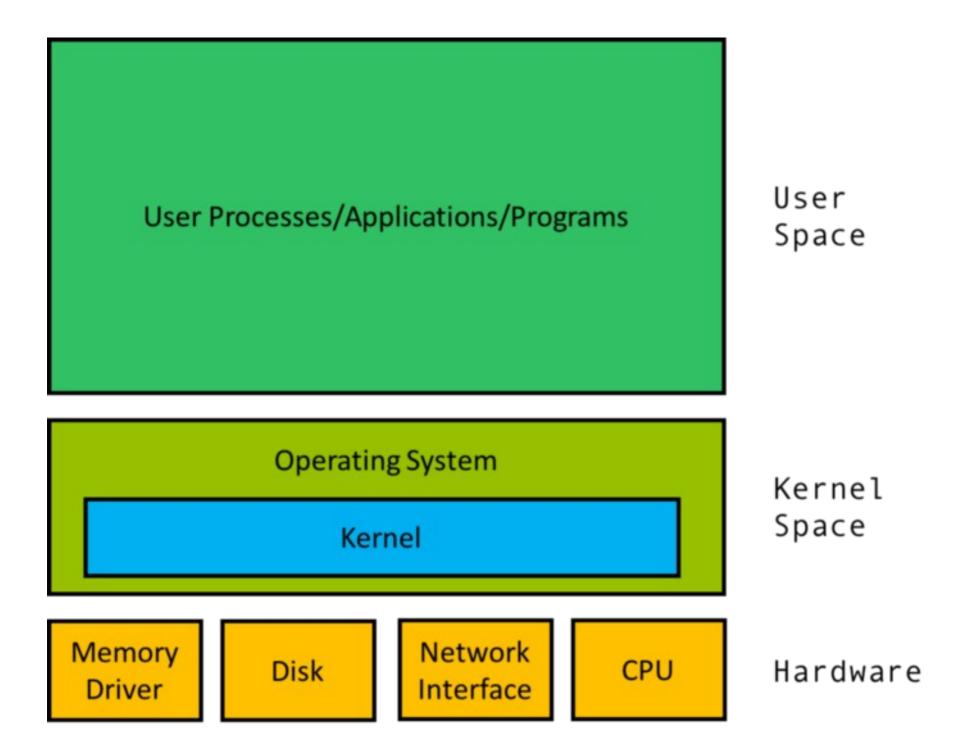
Ing. Roman Broniš, PhD. roman.bronis@gmail.com

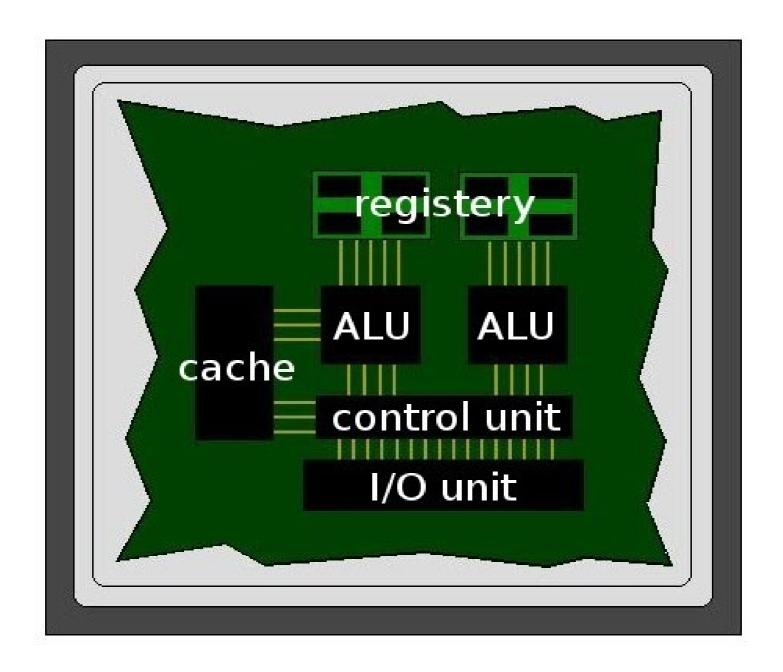
Obsah

- Procesy a vlákna
- Pridelovanie prostriedkov
- Pamäť
- Súborový systém

https://www.ephotozine.com/article/chillblast-fusion-photo-oc-lite-ii-photo-editing-pc-review-29616

Procesy

Proces

- obraz inštrukcií patriacich programu
- vlastný pamäťový priestor
- vlastné dekriptory (handlery)
- stav

Riadenie procesov

- Riadenie procesov
 - riadi ho plánovač v OS (scheduler)
 - umožňuje paralelizmus (multi-tasking?)
 - prerušenia
 - stav
 - aktívny proces
 - spiaci proces
 - zombie proces

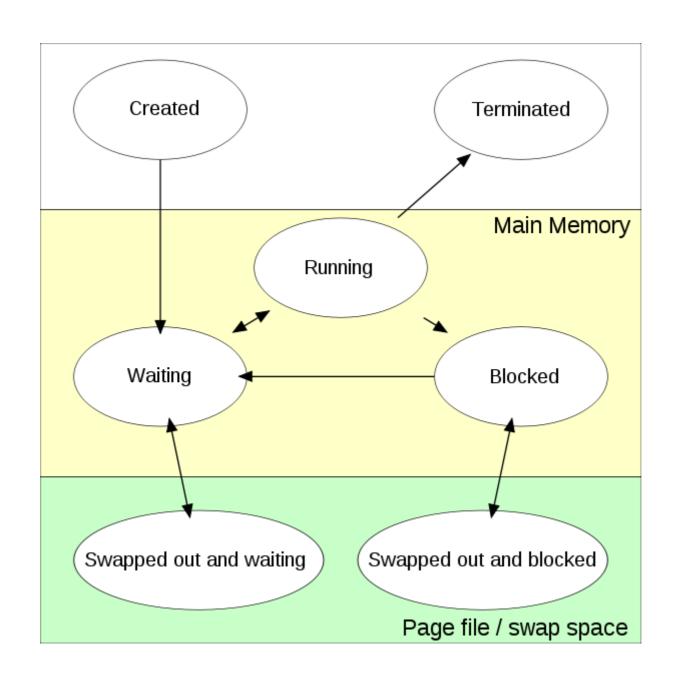

×

Notepad is not responding

If you restart or close the program, you might lose information.

- Restart the program
- → Close the program
- → Wait for the program to respond

 CPU[||
 2.0%]
 Tasks: 16 total, 1 running

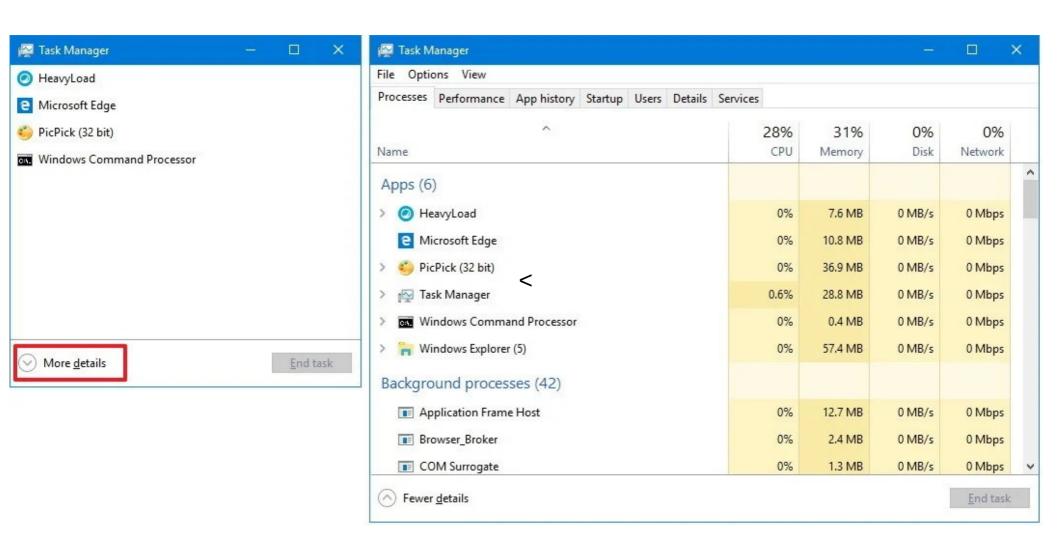
 Mem[|||||||||||
 13/123MB]
 Load average: 0.37 0.12 0.04

 Swp[
 0/109MB]
 Uptime: 00:00:50

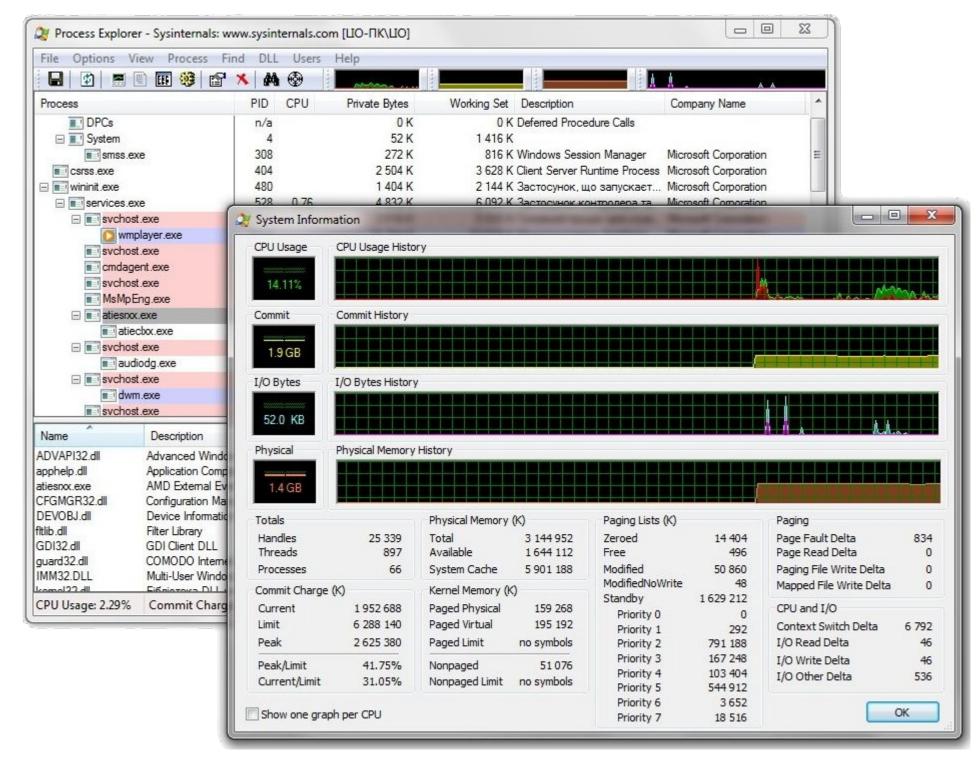
PID USER PRI NI VIRT RES SHR S CPU% MEM% TIME+ Command

PID USER	PRI	ΝI	VIRT	RES	SHR S	CPU%	MEM×	TIME+	Command
3692 per	15	0	2424	1204	980 R	2.0	1.0	0:00.24	htop
1 root	16	0	2 952	1 852	532 S	0.0	1.5	0:00.77	/sbin/init
2236 root	20	-4	2 316	728	472 S	0.0	0.6	0:01.06	∕sbin/udevddaem
3224 dhcp	18	-2	241 2	552	244 S	0.0	0.4	0:00.00	dhclient3 -e IF_ME
3488 root	18	0	1 692	516	448 S	0.0	0.4	0:00.00	/sbin/getty 38400
3491 root	18	0	1 696	520	448 S	0.0	0.4	0:00.01	/sbin/getty 38400
3497 root	18	0	1 696	516	448 S	0.0	0.4	0:00.00	/sbin/getty 38400
3500 root	18	0	1 692	516	448 S	0.0	0.4	0:00.00	/sbin/getty 38400
3501 root	16	0	2 772	1 196	936 S	0.0	0.9	0:00.04	/bin/login
3504 root	18	0	1 696	516	448 S	0.0	0.4	0:00.00	/sbin/getty 38400
3539 syslog	15	0	1 916	704	564 S	0.0	0.6	0:00.12	∕sbin/syslogd -u s
3561 root	18	0	1 840	536	444 S	0.0	0.4	0:00.79	/bin/dd bs 1 if /p
3563 klog	18	0	2 472	1 376	408 S	0.0	1.1	0:00.37	/sbin/klogd -P /va
3590 daemon	25	0	1 960	428	308 S	0.0	0.3	0:00.00	/usr/sbin/atd
3604 root	18	0	2 336	792	632 S	0.0	0.6	0:00.00	/usr/sbin/cron
3645 per	15	0	5 524	2 924	1 428 S	0.0	2.3	0:00.45	-bash

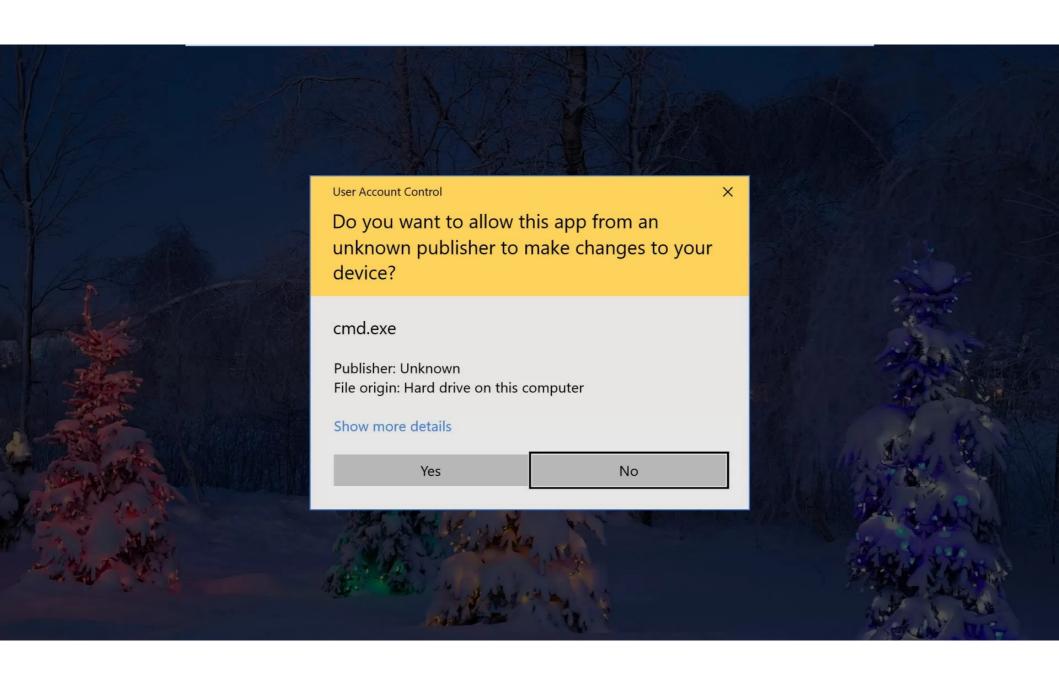
F1Help F2Setup F3SearchF4InvertF5Tree F6SortByF7Nice -F8Nice +F9Kill F10Quit

https://www.windowscentral.com/how-identify-and-terminate-high-resource-processes-using-task-manager-windows-10

https://docs.microsoft.com/en-us/sysinternals/

https://www.techspot.com/guides/1718-run-as-administrator-explained/

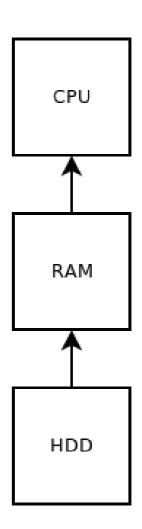
Vlákna

Vlákno

- nemá vlastnú pamäť, využíva spoločnú pamäť procesu
- multi-threading
- riadenie vlákien synchronizácia, prístup k údajom

Pamät'

- Pamäť procesora
 - Registre
 - Pamäť inštrukcií
- Operačná pamäť
 - údaje OS
 - údaje programov
 - premenné programu, malloc a free...
- Disk
 - súborový systém, súbory
 - swap
 - open, close, ...

Stránkovanie pamäte

- Rozdelenie pamäte na stránky
- Zavádzanie stránok podľa potreby

Súborový systém

- Windows
 - FAT 16, FAT 32, NTFS, ReFS
 - swap ako súbor pagefile
 - C:\Windows\system32\system.dll
- MacOS
 - HFS+, APFS
- Linux
 - ext4, Btrfs
 - swap ako samostatná partícia
 - /var/lib/firmware/usb_nova.fw
- Unix
 - UFS, ZFS

Zdroje

- Štefanovič, J.: Základy operačných systémov, STU
- Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Process_ %28computing%29
- Dr. Mike Murphy: Page Tables, http://www.youtube.com/watch? feature=autoplay&NR=1&v=Vw1B-U0Frws